

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

§. 3. Descriptio Geographica recens Sardiniaë.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

gabant sibi, vnde grauiabella inter vtramque Remp. enata sunt. Pisanis debellatis, Genuensis iuris omnino facta est. Nunc ab officio S. Georgij administratur per Governatorem eò missum etiam Vicario, Cancellario, Scribâ, & ordinum ductore. Hic Governator duodecim habet assessores indigenas, quibuscum de politica administratione statuit. Finito magistratu rationem eius reddit, & eius vita accuratè excutitur vtrum innocens fuerit, an tyrannica. Insulani tamen mittunt Genuam quotannis duos legatos, alium Bastiâ, alterum Aiacio *Adiazzo*, vt provideant ne quid Insula detrimenti capiat; si adiunguntur iis sex Syndici Cismontani, & duodecim Transmontani. Multis in locis turres excitatae sunt ad arcendam vim piraticam Turcarum. Ferunt in eâ Insula reperiri 60. hominum millia qui arma tractare possunt; falsum est quod recens relatio de centum millibus refert. Quidquid pecuniae hic legitur in tutelam Insulae impenditur; sed qualis ea sit non est facile definire, negotiis modò eam augmentibus, modò querelis indigenarum eam imminuentibus.

§. 3. *Descriptio Geographica recens Sardiniae.*

DIVIDITVR in duas partes fluuiis *Cedro*, & *Tyrso*.

P A R S	{	ALGARA: <i>Algieri</i> , seu <i>Algher</i> , loco peramceno sita, aere per salubri, quare Catalani eam magni olim faciebant. Portum habet amplissimum cum Episcopo, qui aliter <i>Bosensis</i> dicitur. Noua ciuitas est, sed satis culta, & frequens.
B O-	{	Lugudorinum Pro. <i>Capo di Lugudori</i> , olim Erebantium.
R E A-	{	SASSARIS: <i>Sassari</i> , non procul à ruinis <i>Turritae</i> vrbis perantiquae: vrbs amena quantum Insula patitur, sed parum munita.
L I S,	{	BOSA: <i>Bosa</i> , vrbecula laeta, Principis Salernitani Patrimonium, Episcopalis olim: malè à quibusdam affigitur fluuiio <i>Tyrso</i> , Termum hi dicere voluerunt.
	{	TERRA NOVA: <i>Terra Nuova</i> , antea dicta <i>Empurias</i> , & <i>Fausinum</i> , ciuitas quondam Episcopalis, sed sedes translata Castrum Aragonense.
	{	SARDA: <i>Sarda</i> , vel vt ait <i>Niger Longo-Sarda</i> , ad finum nobilissimum, qui & <i>Sardensis</i> dicitur, & <i>Terrae Nouae</i> .

ra sunt.
ab offi-
m etim
Guber-
e politi-
reddi,
tyran-
gatos,
uid In-
ontani,
tz sunt
reperi-
st quod
nia hic
n est fa-
celis in-

ita, aere
n facie-
ppo, qui
ed satis
antium.
bis per-
sed pa-
ai Patri-
n affigi-
r.
arias, &
d fedes
um no-
Nouz,

- Olbiae ruderæ: *Olbia Rouinata*.
- feu Neruium: *Nerui*, municipium pulcherrimum.
- L V- S. Reparata: *S. Reparada*, versus Borealem Insulæ partem; locus nunc pæne desertus, olim alicuius nominis.
- G V- Portus Turritus: *Porto Torre*, vbi etiamnum vestigia videntur Aquæductus, qui aliàs ad 12. millia perductus est, 18. palmis tantùm assurgens.
- D O- CASTRUM ARAGONENSE: *Castello Aragonese*, sic dictum ab Aragonensibus, qui locum hunc optimè muniturunt: pulcherrima ciuitas post Calarim, vbi nunc degit Episcopus Fausinensis, seu Terræ Nouæ.
- R I- Neapolis: *Napoli*, in sinu amplissimo in quem cadit Fl. Tyrsus; ab ea Neapoli dictus est aliquando sinus Neapolitanus, communiùs Arboreus, d' *Oristagni*.
- N A, vulgò Oranum: *Orani*.
- Positarum: *Possata*.
- Capo di Serolis: *Seroli*.
- Lugu- Gocianum: *Gociano*.
- deri. Carignanum: *Carignano*.
- Botila: *Botile*.
- Soni: *Soni*.
- Minoris nominis loca, quorum pleraque aut Burgi, aut etiam Pagi.
- PARS CALARIS: *Cagliari*, nobis *Cagliar*, vrbs tetrapolis, in qua Prorex, & pæne omnis Insulæ Nobilitas degit: media dicitur *Cagliar*; quæ in Orientem vergit *Villa Noua*; quæ in Meridiem *Laglia Pola*, seu *Marina*; quæ in Occidentem *Stampax*; sed hæc tria potius sunt suburbia, & vrbs appendices. Hic palatium luculentum, domus vrba pulcherrima, fons $\alpha\xi\omicron\delta\epsilon\alpha\tau\omicron\varsigma$ ob aquarum copiam, cum tribus munitissimis aggeribus.
- M E- ARBOREA: *Oristagni*, caput Marchionatus, portus commodissimus ferè ad ostia Fl. *Tyrso*, sed vrbs pæne deserta est ob grauitatem cæli ex paludibus.
- R I- Susala, seu Suselia: *Suel*, vrbecula supra Calarim iam destructa, cuius Episcopatus vnitus est Calaritano.
- D I O- Chia: *Chia*, olim portus Herculis ad Orientale Insulæ latus, infra Calarim.
- N A- L I S, seu

- Villa Ecclesiarum: *Villa d'Iglesia* Hispanis, Italis *Villa d'Chiesa*, in quam translatus Episcopus Sulcitanus.
- CA- Mons Sanctus: *Monte Santo*.
- LA- SVLCI rudera: *Sulchi*, ruinæ urbis antiquæ & amplæ, cuius Episcopatus translatus Villam Ecclesiarum.
- RI- MONS REGALIS: *Monte Regale*, olim *Læsa*, vnde eius Episcopus dicitur hodie *Læsitanus*: errant ergo qui urbem *Læsam* aliam reperire volunt in hac Insulâ.
- TA- Sancta Barbara: *Santa Barbara*.
- NA, Domus Noua: *Domos Novas*.
- vulgò Fanum S. Gauini: *San-Gauino*.
- Capo di Castrom Clarense: *Castro di Chiara*.
- Cagliari. Dosolus: *Dosolo*.
- Seruium: *Serui*.
- Lonellum: *Lonello*.
- Pariniana: *Parignana*.
- Alba Turris: *Tor-Alba*.
- Aragonensis Fl. *Fiume Aragonese*, olim *Termus*.
- FLV- Tyrus: *Tyrso*, nomen antiquum immutatum habet.
- VII Sacer: *Sacro*.
- SAR- Scarabus: *Scarabos*, olim *Saporus*.
- DI- Cedrus: *Cedro*, olim *Cedris*.
- NIÆ. Calaritus: *Calarita*.
- Seprus: *Sepro*, *Calarito* iungitur.
- INSV- ASINARIA: *Asinara*, seu *Zanara*, olim *Herculis* Insula; ferinâ imprimis abundat, & 30. ferè passuum millia ambitu cõtinet: locus nobilium venatione celeberrimus.
- LÆ S. Petri: *San-Pietro*, olim *Hieracum*, quia hîc etiamnum *Accipitres* excellentes, 15. mil. pass.
- MI- S. ANTIACHI: *Sant-Antioco*, olim *Sulcitana*; triginta millium passuum ambitu patet.
- NO- RES
- AD Insulæ TAVRI & VACCÆ, nobis *le Taureau & la Vache*, vulgò *Toro & Vaca*, pascuis ambæ lætissimæ, vnde nomen accepere.
- SAR- TAVOLARA: *Tauolara*, aliter *Tolara*, olim *Hermæa*, sex millium ambitu, satis amœna.
- DI- NIAM Rubra: *Isola Rossa*.

Loca parum celebrata, & pleraque, vel Burgi, vel Pagi.